

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Mentální anorexie v České republice

Autorka práce: Jana Hejnová

Obor studia: Sociální a charitativní práce

Posudek vypracoval: Mgr. Michal Kaczor

Datum: 2. května 2017

Bakalářská práce Jany Hejnové na téma **Mentální anorexie v České republice** čítá celkově 57 stran (formát A4), včetně abstraktu. Téma není v segmentu české sociální práce příliš reflektováno, tudíž si autorka zvolila perspektivní problematiku. Deklarovaným cílem práce je: „*Pomocí dostupné literatury a výzkumu popsat začátek nemoci, možné rizikové faktory a nabídnout náhled na hlavní nabídku služeb a péče pro klienty s mentální anorexií*“ (s. 6).

Úvod, v souladu s metodickými pokyny, přibližuje řešené téma. V první kapitole, vedle definice mentální anorexie a specifikace rizikových faktorů a potenciálních spouštěčů, „vtahuje“ autorka čtenáře do tématu umným přiblížením postmoderního „archetypu krásy“. Sociokulturní prostředí jedinci mnohdy diktuje vzorový obraz krásy a dokonalosti, tedy jak má vypadat, aby ve společnosti „obstál“. Autorka trefně zmiňuje, že se jedná též o tlak ze strany profesí. Například některé společnosti mohou své zaměstnance přijímat na základě „tělesných proporcí“, jako je reprezentativní vzhled, štíhlá postava apod.

Druhá kapitola, jež rozebírá aspekty výživy, spadá svojí povahou hlavně do zdravotnictví. Těžko si lze představit sociálního pracovníka, jak svým klientům (bez patřičného výcviku) diagnostikuje patologické stravovací návyky a sestavuje optimální výživovou terapii. To však na druhou stranu jistě souvisí s tím, že s mentální anorexií je zapotřebí pracovat multidisciplinárně a do procesu uzdravování klientů zapojovat různé odborníky, včetně sociálních pracovníků. Dále autorka přibližuje soudobé trendy ve stravování, z nichž mnohé mohou být pro jedince životospřávnou patologickou a jistou měrou přispět k rozvoji mentální anorexie.

Třetí kapitola se věnuje sociální práci a ukazuje oblasti, kde sociální pracovník může být nápomocen při řešení mentální anorexie. Seznamuje čtenáře s procesem vyrovnávání se rodiny s nemocí, dále s prevencemi na úrovni primární, sekundární a terciální. Také zde je však otázkou, zda preventivní programy nejsou spíše v kompetenci nutričních terapeutů, výživových poradců či např. lékařů, psychologů nebo psychiatrů a nakolik je sociální pracovník schopen je svými znalostmi a praxí zaštitit. Důležitým formám pomoci, spadajícím specificky do sociální práce však není věnováno tolik prostoru a jsou zmíněny de facto okrajově. Jde například o krizovou intervenci či svépomocné skupiny.

Čtvrtá kapitola specifikuje náležitosti léčby mentální anorexie v České republice – jde o jakýsi přehled léčby a péče v oblasti mentální anorexie.

Ve výzkumu autorka zvolila menší počet respondentů (3), který je však, s ohledem na pojednávané téma, akceptovatelný. Sama autorka v textu naznačuje, že bylo velmi obtížné respondenty kontaktovat, následně kontakt udržovat, a nakonec s nimi uskutečnit osobní setkání. Ve výzkumu si lze také všimnout jistého nesouladu v cíli. Hned na začátku autorka vymezuje cíl, který si výzkum klade, tj.: „*Představit respondentův život s mentální anorexií a to jak jeho život ovlivnila*“ (s. 30). O stránku později však autorka uvádí, že: „*Cílem výzkumu je zjistit respondentovi pocity a postoje související s vývojem nemoci, léčbou a službami, které podstoupil, spokojenost s možností nabídky následné péče a jeho nynější vztah k prožití etapě života.*“ (s. 31). To je však rozdílný cíl, byť se mohou navzájem do jisté míry překrývat. Přidá-li čtenář k tomuto cíli zmiňovaný v úvodu práce, působí to zmatečně a nekonkrétně. Samotné rozhovory s respondenty výzkumu jsou však zajímavé a v lecčems vypovídající.

V části práce nazvané „Diskuze“ autorka komparuje výsledky jejího zkoumání pouze s jedním autorem – Františkem Davidem Krchem. Domnívám se, že to je nedostačující. Vhodnější by bylo, kdyby autorka diskutovala zjištěné s více autory, resp. odbornými zdroji. V závěru práce pak autorka shrnuje výsledky výzkumu, postup realizovaných rozhovorů v rámci výzkumu ad.

Práce je psána čtivě, autorka adekvátně pracuje s odbornými a relevantními zdroji k řešenému tématu. Celkový dojem však devalvují různorodé chyby v textu, a to zejména gramatické. Pro příklad uvádím: „*V poslední době se dostávají do ústupu i tradičně připravované domácí jídla.*“ (s. 13); „*Předmětem sociální práce se stávají především ty události, které vyplívají z běžných přechodových událostí (...)*“ (s. 22); „*Respondentce byly nasazené silné antidepresiva, které způsobily, že byla neustále ospalá.*“ (s. 37).

Práce naplňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikační práce, a proto ji doporučuji k obhajobě, a to s navrhovaným hodnocením (výborně)-(chvalitebně), v závislosti na výsledku obhajoby.